

Rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 06.11.1959, sp. zn. 21 Co 731/59, ECLI:CZ:KSPH:1959:21.CO.731.1959.1

Číslo: 33/1960

Právní věta: Jde o spoluzavinění podniku, jestliže hmotně odpovědní zaměstnanci nebyli řádně seznámeni s novým způsobem prodeje samoobsluhou.

Soud: Krajský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 06.11.1959

Spisová značka: 21 Co 731/59

Číslo rozhodnutí: 33

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Spoluzavinění poškozeného

Předpisy: 71/1958 Sb. § 1
§ 4 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 33/1960 sb. rozh.

Jde o spoluzavinění podniku, jestliže hmotně odpovědní zaměstnanci nebyli řádně seznámeni s novým způsobem prodeje samoobsluhou.

(Rozhodnutí krajského soudu v Praze z 6. listopadu 1959, 21 Co 731/59.)

Žalující podnik požadoval od žalovaných jako kolektivně hmotně odpovědných zaměstnanců náhradu schodku, který vznikl za dobu od 1. 9. 1958 do 14. 10. 1958 v celkové částce 2124,15 Kčs. Podle poměru platů obou hmotně odpovědných ve smyslu § 9 odst. 1 a 2 zák. č. 71/1958 Sb., požadoval od prvního žalovaného náhradu v částce 970,33 Kčs a od druhé žalované v částce 1153,82 Kčs.

Lidový soud civilní v Praze přisoudil žalobci proti prvnímu žalovanému částku 323,44 Kčs, proti druhé žalované 384,60 Kčs s přísl.; co do zbytku byla žaloba zamítnuta.

Krajský soud v Praze rozsudek soudu první stolice potvrdil.

Odůvodnění:

Podle § 1 zák. č. 71/1958 Sb. naše společnost věnuje zvýšenou pozornost výchově pracujících ke

správnému poměru k socialistickému vlastnictví, jakož i vytváření podmínek, které umožňují předcházet škodám na tomto majetku. Na toto ustanovení navazuje § 4 odst. 1 citovaného zákona, podle kterého žalovaní odpovídají, neboť převzali písemnou smlouvou odpovědnost za svěřené hotovosti za materiálové zásoby, zboží a jiné hodnoty k vyúčtování, za vzniklý schodek, který byl zjištěn. Mohou se ovšem této odpovědnosti zcela nebo částečně zprostit, jestliže prokáží, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jejich zavinění, zejména tím, že vedení podniku nevytvořilo pracovní podmínky, které by zaměstnanci umožnily správný výkon jeho povinností.

Je tu tedy na jedné straně odpovědnost zaměstnance, na druhé straně povinnost vedení podniku vytvořit mu podmínky, které by zabránily ztrátám na socialistickém majetku. Tyto podmínky mohou být jak objektivní, tak i subjektivní.

Samoobsluha je prodej nový, kvalitativně odlišný od běžného prodeje prodavače za pultem. Z prodavače se stává informátor občanů, organizátor prodeje a strážce socialistického vlastnictví. Proto je po stránce subjektivní naprosto nezbytnou podmínkou pro řádné plnění povinností prodeje v samoobsluze, aby zaměstnanci dosud neobeznámení s tímto novým způsobem prodeje, byli náležitě vyškoleni pro prodej v samoobsluze. Nejde jen o techniku informací a techniku organizace, do které patří i zacházení s pokladnou; jde především o techniku střežení socialistického vlastnictví, aby prodavač věděl, jakým způsobem může být socialistické vlastnictví ohroženo a jak ohrožení zabránit.

Je nepochybné, že za dobu trvání samoobslužného prodeje v Praze bylo již načerpáno mnoho zkušeností, které je bezpodmínečně třeba v duchu § 1 a § 4 zák. č. 71/1958 Sb. sdělovat nově nastupujícím silám, tj. nově nastupujícím do prodeje se samoobsluhou. Zkušenosti z dosavadního způsobu prodeje za pultem, i když značné, zde nemohou vystačit.

Je proto třeba trvat na tom, aby prodavači se samoobsluhou neobeznámení byli řádně vyškoleni a považovat to za prvořadou povinnost vedení podniku.

To se v daném případě nestalo a lze to považovat za zcela jasné porušení citované zásady § 1 a § 4 zák. č. 71/1958 Sb. ze strany podniku a tím za důvod spoluviny podniku.

Vedle tohoto porušení týkajícího se subjektivní stránky pracovních podmínek je tu ještě porušení objektivní stránky pracovních podmínek a tj. špatná funkce pokladny. Je naprosto jasně prokázáno, že pokladna měla časté poruchy, projevující se v tom, že se pásky zasekávaly, což mohlo mít za následek špatné součty ke škodě podniku a že žalovaní tyto závady podniku oznámili.

Je třeba odmítnout názor žalobce, že žalovaní v takovém případě měli a mohli vystačit s počítáním z hlavy nebo tužkou. To může platit jen pro případ, že bylo zjištěno, že k poruše došlo, nikoli však všeobecně potud, že to měli zaměstnanci provádět stále, i když dostali novou pokladnu a i když pokladna byla opravena. To by bylo nadměrné zvyšování odpovědnosti zaměstnanců v prodejně ve srovnání se zaměstnanci řídicími, jejichž povinností bylo obstarat nové a fungující pokladny a správné pásky.

Každá ze shora uvedených skutečností by sama o sobě postačila k správnému závěru, k němuž došel soud první stolice, že žalovaní odpovídají pouze za jednu třetinu, tj. že se jim ve smyslu § 4 odst. 1 cit. zákona podařilo zprostit se odpovědnosti ze dvou třetin a proto rozsudek soudu první stolice v napadené části byl potvrzen, jelikož i výpočty odpovědnosti obou žalovaných podle § 9 odst. 1 a 2 cit. zákona byly shledány správnými.